

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy, soudce zpravodaje JUDr. Tomáše Langáška a soudkyně Mgr. Jany Brothánkové v právní věci žalobce: **I. P.**, zastoupeného Mgr. Jaroslavem Smilem, advokátem, se sídlem Hromnice 33, Třemošná, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalované ze dne 31. března 2015, č. j. MV-16234-3/SO/sen-2015, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 31. července 2015, č. j. 57 A 48/2015 – 41,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost žalobce **se zamítá.**
- II.** Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV.** Žalobci **se vrací** soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti ve výši **1 000 Kč**. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu k rukám jeho zástupce Mgr. Jaroslava Smila, advokáta, se sídlem Hromnice 33, Třemošná, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce, státní příslušník Ukrajiny, s povoleným dlouhodobým pobytem v České republice za účelem podnikání, byl trestním příkazem Okresního soudu v Rokycanech ze dne 18. prosince 2013, č. j. 1 T 239/2013 - 34 odsouzen za úmyslný trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, k trestu odnětí svobody v trvání 3 měsíců, jehož výkon byl na dva roky podmíněně odložen se stanovením zkušební doby v trvání 18 měsíců, a k trestu zákazu činnosti řízení motorových vozidel v trvání 14 měsíců; trestní příkaz nabyl právní moci dne 21. ledna 2014.

[2] Vzhledem k tomu, že žalobce měl dlouhodobý pobyt povolen do 8. prosince 2014, podal dne 11. listopadu 2014 žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem podnikání dle § 44a odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění v rozhodné době (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).

[3] Prvostupňový správní orgán – Ministerstvo vnitra – však žádosti nevyhověl a dne 18. prosince 2014 vydal rozhodnutí č. j. OAM-43169-11/DP-2014 o neprodloužení doby platnosti tohoto povolení s odkazem na naplnění ustanovení § 44a odst. 3, ve spojení s ustanoveními § 35 odst. 3 a § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, neboť bylo prokázáno, že žalobce byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu. Odvolací správní orgán – Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců – svým rozhodnutím ze dne 31. března 2015, č. j. MV-16234-3/SO/sen-2015, odvolání žalobce zamítla a prvostupňové rozhodnutí Ministerstva vnitra potvrdila. Žalobce nebyl úspěšný ani s žalobou, kterou proti posledně uvedenému rozhodnutí podal ke Krajskému soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“). Rozsudkem ze dne 31. července 2015, č. j. 57 A 48/2015 – 41, ji totiž krajský soud zamítl.

II. Kasační stížnost a řízení o ní

[4] Rozsudek krajského soudu napadl žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížností; podal ji dne 15. září 2015 u krajského soudu, Nejvyššímu správnímu soudu byla postoupena 5. října 2015. S kasační stížností spojil návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[5] Stěžovatel v kasační stížnosti v podstatě zopakoval námitky, jež setrvale uplatňoval proti všem ve věci vydaným rozhodnutím. Jeho námitky spočívaly ve stručnosti v tom, že správní orgány, resp. soud nezohlednily přiměřenost svých rozhodnutí a jejich dopady do soukromého života stěžovatele tím, že odmítly aplikovat § 174a zákona o pobytu cizinců, jenž se musí vztahovat na všechna rozhodování správních orgánů ve věcech pobytu cizinců.

[6] Stěžovatel dále namítal, že správní orgány překročily lhůtu pro rozhodnutí – podle právní konstrukce stěžovatele správní orgány, resp. trestní soud, nesplnily povinnost podle § 105 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, tedy informovat o pravomocném odsouzení příslušný útvar policie, a následně správní orgány nesplnily svou povinnost zahájit na základě zjištění o pravomocném odsouzení stěžovatele za úmyslný trestný čin z moci úřední řízení o zrušení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu. Stěžovatel tvrdí, že kdyby správní orgány postupovaly v jeho případě tak, jak měly, mělo být rozhodnuto (o zrušení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu) nejpozději do 31. srpna 2014 (stěžovatel se zde opírá o lhůtu 60 dnů podle § 169 odst. 1 zákona o pobytu cizinců). Oproti tomu Ministerstvo vnitra teprve na podkladě žádosti stěžovatele o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, podané 11. listopadu 2014, a nikoli z úřední povinnosti, rozhodlo až 18. prosince 2014. Stěžovatel z toho všeho dovozuje, že jde o rozhodnutí „účelová, formální, formalistická, libovolná svévolná a ve své podstatě i nezákonná“, resp. protiústavní (porušující zásadu, že státní orgán může činit pouze to, co mu zákon dovoluje) a vytyká krajskému soudu, že tyto nezákonné postupy správních orgánů formalisticky pokrýl s argumentací, že jde jednak o lhůty pořádkové, jednak že z tvrzené nečinnosti správních orgánů měl stěžovatel ve skutečnosti prospěch, neboť mohl na území státu pobývat déle, až do konce platnosti povolení.

[7] Žalovaná Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců se ke kasační stížnosti i k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti vyjádřila toliko odkazem na své žalobou napadené rozhodnutí; její vyjádření proto nebylo třeba stěžovateli zasílat na vědomí.

pokračování

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[8] Podstatou kasační stížnosti jsou dvě otázky. Zaprvé, zda správní orgány měly při rozhodování o žádosti stěžovatele zkoumat přiměřenost negativního rozhodnutí ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců („*Při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště.*“). Zadruhé, zda stěžovatelem tvrzená nezákonnost, resp. vada řízení (nesprávný úřední postup či nečinnost) spočívající v nezahájení řízení z moci úřední o zrušení dlouhodobého povolení k pobytu bezprostředně poté, co se správní orgány dověděly, resp. měly dovědět o pravomocném odsouzení stěžovatele za úmyslný trestný čin, způsobuje nezákonnost napadeného rozhodnutí o zamítnutí žádosti stěžovatele, resp. neprodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky. Jinak řečeno, ačkoli to takto stěžovatel neformuluje, zda onou tvrzenou nezákonností nebo nesprávným úředním postupem správní orgány pozbyly oprávnění zamítnout stěžovatelovu žádost, resp. zda tím stěžovatel získal automatický právní nárok na to, aby mu platnost povolení k dlouhodobému pobytu byla prodloužena.

[9] Šestý senát Nejvyššího správního soudu předesílá, že se zcela nedávno zabýval obdobným případem. V rozsudku č. j. 6 Azs 163/2015 - 47 ze dne 24. září 2015 uzavřel, že spáchá-li cizinec, jenž na území České republiky pobývá na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání, úmyslný trestný čin, policie mu dobu platnosti povolení neprodlouží podle § 44a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 3 a § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, ve znění do 31. prosince 2010. Neuplatní se tedy ani § 37 odst. 2 písm. b) a obdobný § 56 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců na území České republiky o přiměřenosti důsledků neprodloužení platnosti povolení a přihlížení k dopadům do soukromého a rodinného života cizince. Oproti právní úpravě, jež byla relevantní pro zmíněný případ, právní úprava aplikovatelná na nyní posuzovaný případ doznala určitých, avšak pro výsledek řízení nepodstatných změn. Od 1. ledna 2011 je totiž součástí zákona o pobytu cizinců i stěžovatelem zmíněný § 174a, avšak toto ustanovení v podstatě jen na zákonné úrovni zdůrazňuje to, co bylo a je ústavním principem, tedy požadavek přiměřenosti zásahů do ústavně garantovaných základních práv nebo svobod, např. do práva na respektování soukromého a rodinného života podle čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, resp. čl. 8 evropské Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, případně do jiných základních práv. Jak však v citovaném rozsudku č. j. 6 Azs 163/2015 - 47 konstatoval Nejvyšší správní soud, „*těžko ... hovořit o základním právu v souvislosti s neprodloužením povolení k dlouhodobému pobytu; s tím musí každý cizinec počítat. Je-li následně – v důsledku povinnosti opustit území státu – ve hře obroženi nějakých základních práv (např. práva na život, práva nebýt podroben mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání, nebo koneckonců i práva na respektování soukromého a rodinného života), slouží k jejich ochraně jiné právní prostředky (poskytnutí mezinárodní ochrany, jiné pobytové tituly, např. za účelem střežení pobytu pro existenci překážek vycestování atp.).*“

[10] Jinak platí právní úprava stejná. Správní orgány správně na věc stěžovatele použily § 44a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 3 a § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, v relevantním znění (tj. k datu rozhodnutí žalované – § 75 odst. 1 soudního řádu správního, dále jen „s. ř. s.“); ostatně stěžovatel tuto právní kvalifikaci nijak nezpochybnuje. Tato ustanovení přitom znějí obdobně, jako tomu bylo v případě posuzovaném pod sp. zn. 6 Azs 163/2015. I pro stěžovatele platí, že tato ustanovení vedou k zamítnutí žádosti o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu bez dalšího, aniž by bylo nutno podle výslovného zákonného pokynu [srov. rozdíl mezi § 37 odst. 1 a § 37 odst. 2 s dovětkem na konci] zkoumat další souvislosti včetně přiměřenosti

důsledků rozhodnutí ve vztahu k jeho důvodům, resp. k dopadům tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 6 Azs 163/2015 - 47, „*toto rozlišování má i smysluplné vysvětlení; zatímco v případě pravomocného odsouzení za úmyslný trestný čin zákonodárce stanovil s ohledem na ochranu společnosti před cizinci páchajícími na území státu úmyslnou trestnou činnost přísnější úpravu vedoucí k ukončení (neprodložení) pobytového statusu bez dalšího, všechny ostatní podmínky pro udělení víza (včetně trestní zachovalosti v širším smyslu, zahrnující i absenci odsouzení za trestné činy spáchané z nedbalosti) vedou k ukončení (neprodložení) pobytového statusu, jen jde-li o důsledek přiměřený, včetně přiměřenosti dopadu do soukromého a rodinného života takového cizince (srov. v této souvislosti rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 7 As 21/2008 - 101 ze dne 18. prosince 2008).*“ Obdobné závěry vyslovil Nejvyšší správní soud i v rozsudku č. j. 8 As 34/2011 - 85 ze dne 27. ledna 2012, na který ve svém rozsudku odkázal krajský soud.

[11] Tím je vyčerpávajícím způsobem vyvrácena první kasační námitka: krajský soud stejně znějící žalobní bod posoudil správně a v souladu se zákonem.

[12] Pokud jde o druhou kasační námitku, nutno přiznat, že jde o neotřelou právní konstrukci, jež však, jak zcela správně konstatoval i krajský soud, není opodstatněná. Je zcela zřejmé, ač to stěžovatel popírá, že nezahájení řízení z moci úřední o zrušení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu ještě před jeho vypršením bylo ve skutečnosti stěžovateli ku prospěchu a nelze je označit za nesprávný úřední postup, jímž by došlo k porušení nebo zkrácení veřejných subjektivních práv stěžovatele. Je také samozřejmé, že tím správní orgány nepozbyly oprávnění, či spíše zákonnou povinnost neprodložit platnost povolení v řízení o žádosti stěžovatele, neboť zákon jim takovou možnost nedává. Na celou věc lze nahlížet i z pohledu efektivity výkonu státní správy, jakkoli tuto úvahu správní orgány zjevně nevedly – nač vyvolávat řízení z moci úřední o zrušení povolení k dlouhodobému pobytu, když stejně o něco později jeho platnost vyprší a pro nesplnění zákonných podmínek ani nemůže být prodložena? Je zřejmé, že by to valného smyslu nemělo. Stěžovatel se toliko účelově snaží zveličít, či spíše uměle vytvořit pochybení na straně orgánů veřejné moci ve snaze diskvalifikovat jejich časově pozdější rozhodování, jímž stěžovateli nebylo vyhověno. Zákon o pobytu cizinců přitom mezi řízením o zrušení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu a řízením o žádosti cizince o prodložení povolení k dlouhodobému pobytu žádnou vzájemně podmíněnou vazbu – ve smyslu, nekonalo-li se první, musí být pro stěžovatele pozitivní druhé – nevytváří. Naopak, pro oboje rozhodnutí platí, že důvodem pro zrušení povolení (§ 46 odst. 1 odkazující na § 37 zákona o pobytu cizinců), resp. pro neprodložení platnosti povolení (§ 44a odst. 3 odkazující přes § 35 odst. 3 na § 37 zákona o pobytu cizinců) je pravomocné odsouzení za úmyslný trestný čin. To, že tuto skutkovou podstatu stěžovatel naplnil, ani on sám nepopírá.

[13] Na věci nemění nic ani to, zda soud, který stěžovatele odsoudil trestním příkazem, splnil pokyn plynoucí z § 105 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, tedy informovat [o pravomocném odsouzení cizince] příslušný útvar policie, resp. zda policie takovou informaci podle § 105 odst. 3 neprodleně postoupila Ministerstvu vnitra. Případné nedostatky v těchto postupech se nijak negativně nepromítají do právní sféry stěžovatele a mohou mít odezvu toliko uvnitř soustavy orgánů veřejné moci, např. uplatněním dozorčích, resp. pořádkových prostředků.

[14] Argumentace lhůtami pro rozhodnutí je ve světle těchto závěrů zcela mimoběžná. Tvzení o překročení lhůty pro rozhodnutí, jejíž počátek stěžovatel vztahuje k hypotetickému okamžiku, kdy by snad mohlo být z moci úřední zahájeno řízení o zrušení pobytového povolení, je ryze spekulativní a nemá žádnou zákonnou oporu (lhůty v § 169 odst. 1 zákona o pobytu cizinců se na první pohled týkají řízení zahajovaných na žádost, nikoli řízení z moci úřední). Krom toho, jak zcela správně poznamenal krajský soud, jde o lhůty pořádkové, s jejichž překročením není spojen vznik nároku nebo fikce vyhovujícího rozhodnutí; jejich překročením (ovšem jen v řízení o žádosti, nikoli v řízení zahájeném z moci úřední) by se správní orgán

pokračování

dopustil toliko nesprávného úředního postupu spočívajícího v nečinnosti, proti čemuž se lze bránit žádostí o uplatnění opatření proti nečinnosti, a v případě neúspěchu též žalobou na ochranu před nečinností, jíž se však nelze domáhat vydání rozhodnutí určitého obsahu. V případě řízení o žádosti stěžovatele nebyly tyto pořádkové lhůty překročeny, stěžovatel ani nic jiného netvrdil, nežádal o uplatnění opatření proti nečinnosti a nedomáhal se ochrany před nečinností správní žalobou. To, že jde o lhůty stanovené zákonem, neznamená, že nemůže jít o lhůty pořádkové, jak se stěžovatel nesprávně domnívá.

[15] Ani druhá kasační námitka tak důvodná není. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost v souladu s § 110 odst. 1 větou první s. ř. s. zamítl.

[16] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 1, 7 s. ř. s., ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona. Žalovaná měla ve věci úspěch, podle obsahu spisu jí však žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

[17] O návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud nerozhodoval, neboť urychleným rozsudkem ve věci samé se tato žádost stala bezpředmětnou. Soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku ve výši 1 000 Kč, jež stěžovatel v kolcích zaplatil, mu proto bude prostřednictvím právního zástupce vrácen podle § 10 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a to ve lhůtě stanovené § 10a odst. 1 citovaného zákona.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. října 2015

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu